

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

1959 · 50 · 2009

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ПРОКОП'ЄВА ПРОТИ УКРАЇНИ»
(AFFAIRE PROKORUYEVA c. UKRAINE)**

(Заява № 48771/06)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

30 липня 2009 року

ОСТАТОЧНЕ

30/10/2009

Текст рішення може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Прокоп'єва проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Пеер Лоренцен (Peer Lorenzen), *Голова*,

Карел Юнгвірт (Karel Jungwiert),

Райт Маруст (Rait Maruste),

Марк Віллігер (Mark Villiger),

Миряна Лазарова-Трайковська (Mirjana Lazarova Trajkovska),

Здравка Калайджиева (Zdravka Kalaydjieva), *судді*,

Станіслав Шевчук (Stanislav Shevchuk), *суддя ad hoc*,

та Стівен Філіпс (Stephen Phillips), *заступник Секретаря секції*, після обговорення за зачиненими дверима 7 липня 2009 року постановляє таке рішення, що було ухвалено в той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявою (№ 48771/06), яку 9 листопада 2006 року подала до Суду проти України відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянка України пані Валентина Василівна Прокоп'єва (далі — заявниця).

2. Уряд України (далі — Уряд) представляли його Уповноважені — пан Ю. Зайцев та пан Н. Кульчицький з Міністерства юстиції України.

3. 29 квітня 2008 року Суд вирішив комунікувати Уряду скарги щодо тривалого невиконання рішення. Відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції Суд також вирішив одночасно розглядати питання щодо прийнятності та суті заяви.

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявниця народилась у 1948 році та проживає у місті Миколаївка.

5. 20 квітня 2004 року Слов'янський міськрайонний суд Донецької області зобов'язав державне підприємство «Донбасгеологія», 60,34 % акцій якого належали державі, сплатити заявниці 3718,23 грн¹ заборгованості із заробітної плати.

6. Рішенням від 5 червня 2006 року суд присудив заявниці іншу суму заборгованості із заробітної плати в розмірі 6458,13 грн².

¹ Близько 598 євро.

² Близько 1049 євро.

7. 15 березня 2007 року в ході виконавчого провадження заявниці було сплачено 1507,65 грн. Жодної інформації стосовно повного виконання зазначених рішень до Суду не надходило.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

8. Відповідне національне законодавство викладене в рішенні від 27 липня 2004 року у справі «*Ромашов проти України*» (*Romachov v. Ukraine*), заява № 67534/01, пп. 16–19.

ПРАВО

I. НЕВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

9. Заявниця скаржилась на тривале невиконання судових рішень, постановлених на її користь. У зв'язку з цим вона посилалась на пункт 1 статті 6 та статтю 13 Конвенції, а також статтю 1 Першого протоколу.

10. Суд вважає, що ця скарга повинна бути розглянута лише за пунктом 1 статті 6 Конвенції та за статтею 1 Першого протоколу, які передбачають таке:

Пункт 1 статті 6 Конвенції

«Кожен має право на ... розгляд його справи упродовж розумного строку судом, ..., який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом або загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів».

A. Судове рішення від 20 квітня 2004 року

1. Прийнятність

11. Суд зазначає, що скарги заявниці щодо невиконання рішення суду від 20 квітня 2004 року не є явно необґрунтованими у розумінні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що вони не є не-

прийнятними з будь-яких інших підстав. Тому вони мають бути визнані прийнятними.

2. Суть

12. Уряд заперечив свою відповідальність за тривале невиконання вищезазначеного рішення суду, оскільки боржником було підприємство приватної форми власності.

13. Заявниця підтримала свою заяву.

14. Суд звертає увагу, що відповідно до довідки Фонду державного майна України, наданою Урядом, станом на дату постановлення вищезазначеного рішення 60,34 % акцій підприємства «Донбасгеологія» належали державі. Цей контрольний пакет акцій дозволяв здійснювати ефективний контроль над підприємством. Тому Суд вважає, що держава повинна нести відповідальність за стягнення вищезгаданих заборгованостей з підприємства (див., *a contrario*, рішення від 26 серпня 2003 року у справі «*Міхайлеску проти Румунії*» (*Mihailescu c. Roumanie*), заява № 47748/99, та, *mutatis mutandis*, рішення від 29 листопада 2005 року у справі «*Чергинець проти України*» (*Tcherginets c. Ukraine*), заява № 37296/03, п. 20).

15. Уряд також навів аргументи, подібні до тих, що наводились у більшості справ, що стосувались невиконання судових рішень, які набрали законної сили, намагаючись продемонструвати відсутність стверджуваних порушень (див., наприклад, вищезгадане рішення у справі «*Ромашов проти України*» (*Romachov c. Ukraine*), п. 37; рішення від 29 червня 2004 року у справі «*Войтенко проти України*» (*Voïtenko c. Ukraine*), заява № 18966/02, п. 51).

16. Суд нагадує, що він вже встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу у подібних справах (див., наприклад, вищезгадані рішення у справах «*Ромашов проти України*» (*Romachov c. Ukraine*) та «*Войтенко проти України*» (*Voïtenko c. Ukraine*)).

17. Суд зауважує, що рішення, постановлене на користь заявниці, до цього часу залишається частково невиконаним (див. вище п. 7).

18. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд вважає, що Уряд не навів жодного факту чи аргументу, здатного переконати його дійти іншого висновку в цій справі.

19. Таким чином, мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу.

В. Судове рішення від 5 червня 2006 року

20. Уряд стверджував, що невиконання судового рішення від 5 червня 2006 року не може тягнути за собою відповідальності держави

відповідно до Конвенції та Протоколів до неї, оскільки підприємство-боржник було юридичною особою приватної форми власності. Відповідно до довідки Фонду державного майна України, наданої Урядом, держава не володіє акціями підприємства «Донбасгеологія» з 20 січня 2005 року.

21. Уряд також зазначив, що заявниця не подала до державної виконавчої служби виконавчий лист за цим судовим рішенням. Таким чином, не були використані всі національні засоби юридичного захисту. Крім того, відповідно до тверджень Уряду, заява не відповідає принципу *rationae personae*, оскільки заявниця не виявила зацікавленість щодо результату виконавчого провадження.

22. Заявниця підтримала свою заяву.

23. Суд нагадує свою практику, відповідно до якої неплатоспроможність підприємства приватної форми власності не може тягнути за собою відповідальності держави за Конвенцією і Протоколами до неї (див. рішення від 18 червня 2002 року у справі «Шестаков проти Росії» (*Shestakov v. Russia*), заява № 48757/99). Суд зазначає, що на момент постановлення на користь заявниці рішення від 5 червня 2006 року вищезгадане підприємство не могло вважатися таким, що належало державі.

24. Суд вважає, що ця частина заяви є явно необґрунтованою відповідно до пункту 3 статті 35 Конвенції та має бути відхилена відповідно до пункту 4 статті 35.

II. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

25. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

26. У своїх зауваженнях заявниця не подала жодних вимог щодо виплати справедливої сатисфакції, за винятком повного виконання рішень, постановлених на її користь.

27. Уряд заперечив проти вимог заявниці.

28. Здійснюючи оцінку на засадах справедливості, Суд вважає, що як відшкодування матеріальної шкоди Уряд має виплатити заявниці суму, яка була присуджена судовим рішенням від 20 квітня 2004 року.

B. Судові та інші витрати

29. Протягом встановленого строку заявниця не пред'явила вимог щодо справедливої сатисфакції.

30. Відповідно Суд вважає, що немає жодних підстав для присудження заявниці будь-якої суми з цього приводу.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* прийнятними скарги за пунктом 1 статті 6 Конвенції та за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції щодо невиконання рішення від 20 квітня 2004 року, а решту скарг у заяві — неприйнятними.

2. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

3. *Постановляє*, що:

а) упродовж трьох місяців з дня, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявниці суму, яка була їй присуджена рішенням від 20 квітня 2004 року та залишається невиплаченою до цього часу;

б) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до остаточного розрахунку на вищезазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*un interet simple*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, до якої має бути додано три відсоткових пункти.

4. *Відхиляє* решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Учинено французькою мовою та повідомлено письмово 30 липня 2009 року відповідно до пунктів 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Стівен ФІЛЛПС
Секретар

Пеер ЛОРЕНЦЕН
Голова